

NUMĂRUL 10 BANI

NUMĂRUL 10 BANI

ABONAMENTELE

Încep la 1 și 15 ale fiecărui lună și se plătesc tot-d'una înainte în București la Casa Administrației în județe și străinătate prin mandate poștale...

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

REDACTIA

No. 3 — STRADA CLEMENTEI — No. 3

EPOCA

TELEFON

ADMINISTRAȚIA

No. 3 — STRADA CLEMENTEI — No. 3

Nouă scuze făcute de d. Sturdza

ASUPRA BROȘUREI

„BOALA REFORMELOR ÎN ARMATĂ”

I

Mărturisim că nu avem nici o aplicare pentru scrierile critice provenite de la militari când ele nu se mă găsesc în limitele discuțiilor academice a unor texte sau dispoziții. Militarii care la condei spre a arăta aprecierile sale asupra acelor șefilor săi, este în tot-d'una împins mai departe de cât nu voia el însuși; glândurile sale, ideile ce s'au născut în spiritul său în diferitele faze ale carierei sale, fiind îndelung compimate prin disciplină, când s'au dată la lumină, se resimt în lunga tăcere, ele sunt adesea nedrepte și mai deosebit de dăunătoare de cât nu se cade.

Este de dorit ca armata să fie mută; când însă tăcerea a fost ruptă, este de datoria celor ce gândesc la viitorul ei, a examina ch' stăruind îndelung, ca și par a fi răsunarea unor sentimente latente generate, a le studia, a le discuta spre a arăta ce este eroarea în ele, ce este iluzie și ce parte realizabilă cuprind; iar în ceea ce privește unele destălmășiri, este neapărat necesar a căuta mijloacele de îndreptare a stărilor în ființă, trăgând astfel cel puțin foș din suprațineria ce a produs revelațiunea unor măsuri, poate, ne bine chibzuite.

Pentru mai multă claritate, vom împărți studiul ce facem în paragrafe corespunzând fiecărei a diferitele chestiuni expuse în broșura de care ne ocupăm.

§ 1. Boala Reformelor. — Scrierea începe prin a se plinge de mania bolăvicioasă ce a minștrilor de război îndată ce s'au deslășit, de a reforma tot ce există; fie-care schimbă, taie, prelucurează tot, ca și când nu s'ar afla nimic bun în viața de război a capul administrației războiului.

Ne asociăm cu totul la această justă observațiune; am crezut și credam că este vătămător a se atinge într-una de legile în ființă; prin modificări repetate se rupe tradițiunile de execuție și se produce o sdruncinare a principilor care s'au călăuzit întocmirea legii; acesta în curând aduce o confuzie în idei și din schimbare în schimbare cădem într'un adevărat haos, din care nimeni nu se mai poate scoate. Da, este de dorit pentru toți a ne îndrepta în această privință și a nu striga la fie care incident, la fie-care neajuns, că legea este de vină; de vom căuta bine vom vedea în tot-d'una că dacă s'a ivit vre-un rău, în privotul d'execuțiunea ce s'a dat legii, dar nu din lege chiar. Dacă însă vre-o schimbare se impune pentru un interes superior al armatei, să știm că se poate realiza mai lesne, mai serios prin o simplă modificare a unui articol sau două, fără a se pune din nou în chestiune întreaga legislațiune și a prezenta votului Corpurilor Legiuitoare sute și sute de articole care se adoptă cu toptanul pe lucruri de care se vorbește în oare.

Autorul scrierii a semnalat rău, însă uide nu ne mai potrivim de loc cu diusul este în cauzele ce li atribuie și în remedii ce propune.

Înainte de toate, boala nu este specială ministerului de război în țara românească; ea întinde în toate ministerele fără excepțiune. Vedem zilnic cum se revine asupra unor legi fundamentale prin dispozițiuni noi, adesea neînsemnate, multe inutile și din nenorocire este o dată foarte vătămătoare.

Această constatare bice stabilită și, credem, netăgăduită de nimeni, să examnăm motivul pe care îl dă autorul scrierii cazul special ministerului de război. «Minștrii via nepregătiți», exclamă diusul! Și ne dă un program de cunoștințele ce ar trebui să aiba un militar ca să poată deveni minștru, tocmai cum ar întocmi cine-va o listă de materii trebuincioase unui bun școlar! Suntem siliți să ridicăm asemenea iluzii autorului și fără a sublinia prea mult cât este de copilăresc programul său, îl vom spune că ar putea răspunde cine-va foarte bine la toate chestiunile ce arată și să fie tot... nepregătiți, adică, mai pe șleau, incapabil de a fi un bun minștru.

Asemenea afirmări generale cari îmbrățișează, sub pretext de imparțialitate, mai multe generațiuni de minștri, fie la război fie la celelalte departamente, sunt absolut nedrepte, tocmai din cauza aspirărilor lor și a închiderii tuturor în acelaș sac.

Adevărul este că evenimentele politice aduc în capul afacerilor oameni, unii capabili, alții nepregătiți sau mai bine zis incapabili. Cel d'întâiu se servese de legile ce găsesc sau fac legi bune, cel-al doilea se strică sau le aplică rău.

Să vedem acum cât prețuște leacul ce ne propune autorul scrierii, cel puțin pentru ministerul de război, spre a remedia la nepregătirea minștrilor; această chestiune merită un paragraf special.

§ 2. Permanența în serviciul ministerului. — Pentru a suplini la incapacitatea minștrilor, se propune în mod serios inamovibilitatea secretarului general! «Ar trebui a a para prin lege pe secretarul general de capriciul minștrilor!» iată ce zice textual broșura de care ne ocupăm! Adică fiindcă

toți minștrii s'au fost și sunt incapabili, să le dăm o dădăcă, pe secretarul general, și să-l facem inamovibil, cel puțin pentru un timp oare-care. Apoi dacă găsești un secretar general pregătit atât în cit să-l dai permanent prin lege, nu ar fi mai simplu să-l numești pe diusul minștru?!

Credem că condeiul a depășit gindul autorului acestei străni propuneri și că a exprimat greșit un desiderat ce se poate susține cu folos. Este într-adevăr de dorit, pentru bunul mers al lucrărilor, pentru menținerea tradițiunilor, pentru cunoștința exactă a trecutului, moral și material, ca personalul ministerului de război să fie rar supus la mutări. Dar singurul care este mai desemnat pentru schimbare când vine alt minștru, este tocmai secretarul general; acestuia minștrii îi acordă semnătura sa pentru toate afacerile de cheltuel și trebue, neapărat, să fie omul său de încredere.

S'a încercat, acum cît-va anul realizarea în mod practic a desideratului exprimat mai sus. S'a numit ca șef de serviciu în ministerul de război la diferitele direcții înșiși generali inspectori ai diferitelor arme și servicii militare. Astfel personalul ministerului reprezintă compunerea unui Stat major general de armată. Inspectorul general al artileriei, șeful serviciului artileriei, acela ale genii lui la direcția sa, acela al cavaleriei dirija direcția cavaleriei; tot asemenea pentru serviciul intendenței și cel sanitar; iar statul major, în cap cu șeful statului major general al armatei, avind direcțiunea mobilizării și a operațiunilor, lucrând în legătură cu toți cel-alți generali cu cari în timp de război ar merge în unitate și în continuitate să vedea!

Cum un asemenea personal nu se poate schimba ușor, se putea spera realizarea unei urmări în lucrări, suplinind la caz și la nepregătirea unui minștru eventual. Nici nu mai vorbim de avantajele acestei stări de lucruri din punctul de vedere al pregătirii mobilizării; fie-care inspector general avind după regulamentul răspunderea mobilizării armatei sale, nu putea să se mărginească în a face raporturi de lipsurile ce are, ci avea puțința de a lucra pentru realizarea pregătirii războiului; mai mult încă, în caz de intrare în campanie, statul-major general al armatei era organizat gata; fie-care șef de serviciu prin ea în capul serviciului armatei și lăsa la minșter pe colonelul ce li era dat ca ajutor, căruia îi putea trimite cereri serioase, bazate pe resursele de cari avea cunoștința sigură.

Această organizațiune, care pare destul de avantajoasă, totuși n'a avut trăi lung. A fost distrusă, fiindcă n'a fost apărută de nimeni, și s'a revenit din nou la omnipotența secretarului general, a cărui inamovibilitate ni se cere azi!

De altminteri, credem că tabloul ce ne înfrunțează autorul scrierii, despre mutările prea dese ale personalului ministerului de război, este pe de o parte exagerat și de sigur nedrept când îl arată acelaș în toate timpurile.

Pentru a nu vorbi de cât de cel morți, putem aminti că generalul Florescu a menșinat în capul serviciilor ministerului șef moștenit de la predecesorul său dintr'un cabinet liberal; am putea da amintiri mai recente și încă mai probante, dar să trecem, constatând că nici această acuzațiune nu este întemeiată, cel puțin în generalizarea ce li se atribuie.

SOMAȚIUNE

Somăm pe d. minștru de finanțe să arate, fie prin Monitorul Oficial fie prin Voinea Națională, cum și în ce sunt false cifrele publicate în broșura noastră «Noua lege a patentelor».

D. minștru al finanțelor a afirmat că broșura noastră conține cifre false. D-sa a silit și pe prefectii de județe să afirme aceeași.

Acuzarea aceasta e prea gravă pentru ca să nu trebuia să fi dovedită, dacă e adevărată.

Deja, mai ales că vedeam ar fi foarte avantajoasă guvernului dacă s'ar putea face, d. minștru de finanțe trebuia s'o facă imediat după ce a pus în mișcare contra noastră întreg aparatul administrativ.

Se vede însă că ceea ce e natural pentru toată lumea, nu e natural pentru minștrii de finanțe al guvernului liberal.

Ei bine, noi afirmăm că cifrele publicate de noi sunt adevărate și somăm pe d. minștru să facă probele contrare.

NOUI SCUZE FACUTE DE D. STURDZA

O arestare la Bazău. — Intervenție diplomatică. — Anchetarea guvernului. — Hotărțirea guvernului

O arestare la Bazău

Acum cite-va zile, s'a chemat la poliția din R. Sărat un Evreu supus austriac. În contra lui se produsese două acuzațiuni de furt. Evreul a fost ținut 24 de ore la poliție, unde a fost supus la o cercetare și apoi a fost pus în libertate.

Intervenție diplomatică

Îndată ce a fost liber, Evreul în cesitiune s'a plins la legațiunea austro-ungară.

Minștrul Austro-Ungariei s'a plins d-lui Sturdza și a cerut satisfacție.

Anchetele guvernului

D. Din Sturdza a ordonat îndată prefectului de Rimnicu-Sărat să facă o anchetă în contra polițaiului.

An heta s'a făcut și a fost favorabilă polițaiului.

Nemulțumit cu acest rezultat, d. Sturdza a poruncit prefectului să facă o nouă anchetă, dar de data aceasta să fie o anchetă severă.

Prefectul face din nou o anchetă și rezultatul e că purtarea polițaiului a fost corectă.

Să se zicează justiția și, la rândul lui, procurorul general conchide că nu e caz de urmărire în contra polițaiului.

Hotărțirea guvernului

Cu toate că toate actele prefectului și procurorului general au fost favorabile polițaiului, d. Sturdza a destituit pe polițai și a exprimat scuzele sale baronului d'Aerenthal.

Ni se zice că guvernul austro-ungar nu găsește nici această satisfacție suficientă și cere și pedepșirea procurorului local, a cărui mulare s'ar fi făgădui dija.

3 ANI CÎT 300

Sunt numai trei ani de atunci, dar parc'ar fi două trei sute, așa s'au schimbat lucrurile.

Guvernul conservator crezuse, cu drept cuvint, că venise vremea să se deschidă calea industriei miniere.

Proiectul de lege prin care se punea bazele regimului minier a fost însă combătut de către partidul liberal cu ultima violență; acest partid a continuat agitația chiar și după ce proiectul căpătase votul ambelor Camere și sancțiunea guvernului.

Care era argumentul ce, în nenumărate variante, se punea înainte pentru legitimitatea acestei opozițiuni înverșunată?

Era că industria minieră o să încapă pe mina streinilor din cauza insuficienței capitalurilor interne.

Fiește că acel strein nu are să ia sub-solul României și să-l strămute aiurea; fiește că, nu se deschidă streinilor porțile proprietății rurale, de vreme ce nu are să poată puțința să obție de cit concesiuinea exploatării, și încă numai a sub-solului; fiește că, în schimbul dobziilor pe care ar fi încasat-o capitaliștii streini—dobnă foarte legitimă—am fi avut mine, cari ne-ar fi dat puțința să întemeiam o sănătoasă industrie națională și ar fi contribuit, direct și indirect, pe sute și sute de căi, la ridicarea economică a țării.

Dar cine dintre liberali vroia să țeseamă de asemn consideratiuni sănătoase?

Era lucru hotărât că pierd țara dacă se dă capitaliștilor streini puțința să-și bage capitalurile în industria românească.

D'atun-1 nu sunt de cit trei ani. Și totuși... s'a schimbat lumea liberal-națională, s'a schimbat din talpă pînă în creștet.

Find vorba tot de industrie—de fabricile de zahăr—și explicând avantajele acordate la 98 după ce fuseseră scurtate la 96 fabricile de zahăr de la Săscut, minștrii finanțelor, d. G. Cantacuzino, a spus între altele: Este o greșală dacă dăm importanță faptului că pe d. Sturdza...

chiamă Elias. S'ar putea acesta numi X sau Y. Ceea ce trebuie să ne importe e să se producă zahăr în țara românească. Comentariile sunt de prisos.

CITE-VA FAPTE CARI SPUN MULT

D-nii Porumbaru și Valerian Ursianu, aurelianiști, avind a dezvoltat interpellările lor, er, în Cameră și Senat, le-au aminat — unul pînă după votarea legii asupra învățămîntului, cel-alalt pînă va bine-voi d. Sturdza să vie la Senat. La discuția care a urmat la Cameră, după discursul d-lui Haret, asupra punerii votului, abia s'au găsit 15 deputați — și aceia Fleviști — pentru a cere votul cu bile.

La votul pentru luarea în considerație a proiectului, n'au fost de cit 27 bile negre și 100 pentru.

D. Aurelian și alți trei aurelianiști au votat pentru proiectul guvernului.

D. Stelian n'a azistat la ședința de er. La discuția pe articole — atunci când era hotărât de opoziția liberală să se facă obstrucțiunism — cel înscris că să vorbească, d-nii G. Dem. Teodorescu, Xenopol și alții, au lipsit din ședință. Și s'au și votat, de orele 5 și pînă la orele 6, vre-o 5 articole.

SACUL CU GRĂUNȚE

După cit se pare, guvernul său mai bine zis Sturdziștii se arată foarte ostili ori-cărei concesiuni de făcut grupărilor liberale aliata.

În afară de atitudinea d-lui D. Sturdza față de d-nii Aurelian și Fleva, în chestia ultimatului, am avut ședința de er a Camerei, unde, conform ordinilor primite prin prefecti, deputații guvernamentali au ținut să vie în număr cît de mare, — peste una sulă — pentru a înfrunta vijelia ce se anunța că vor provoca aurelianiștii-fleviști. Este drept că această furtună nu s'a produs și nu știm dacă ea nu a fost înlăturată în urma atitudinii hotărâți a guvernamentaliilor. Această atitudine este perfect explicabilă. Deputații liberali sunt prea cumiști pentru a se depărta de sacul cu grăunțe și, pentru cine știe ce moturi, — principiile liberale, reintregirea partidului, binele țării — să dea cu piciorul la o mulțime de gheșefturi.

Nimic mai natural de cit această grabă a guvernamentaliilor de a sprijini pe dd. Sturdza și Cantacuzino, în minile cărora stau afacerile și fondurile secrete.

DIN STREINĂTATE

Chestiunea Cretei

Chestia Cretei e-te aproape singură care e preocupată azi pe diplomații celor șase puteri mari europene. Chestiunea Extremului Orient care într'un moment dă parea menită să provoace mari neînțelegeri între unele puteri a intrat, cel puțin pentru moment, într-o fază cu totul pasnică și preocupă cabinetele mult mai puțin de cit chestiunea de a se desemna viitorul guvernator al insulei Creta.

Rusia ține la candidatura prințului George, pe care o găsește ca singura soluție a chestiei cretane, pe când alte puteri caută tocmai să găsească o altă soluție.

Guvernator provizoriu

Din cercuri bine informate de la Berlin a plecat vestea că o Putere a propus să se lase pentru moment la o parte chestiunea guvernatorului și să se însărcineze două Puteri, cari sunt mai direct interesate, cu administrațiunea autonomă a insulei.

Nu mai de cit după răspunderea acelor vesti, s'a împrăștiat din Roma o comunicațiune oficială în care se spune că Italia a propus numirea unui guvernator provizoriu. Înainte de or-țe, Italia se conduce de principii că conerțul european trebuie să se menție neatins. De aceea, guvernul italian ar fi aprobat candidatura prințului George; dacă Austro-Ungaria, de ale căreia obște-țiunii trebuie să ție seamă, nu s'ar fi roștit contra. Un guvernator provizoriu ar înalțina enorm greutăți și înainte de toate ar trebui asigurat concursul Cretanilor. Situațiunea e neclară și numai într-o direcție e liniștitoare: între Petersburg și Viena s'au reluat vechile fire. Dacă diplomația rusească va reuși să dea Austriei garanții că liniștea în Balcani va fi menținută, atunci chestia cretană va găsi o soluțiune îm bucurătoare.

Hotărțirea Sultanelui

Correspondențul constantinopolitan al ziarului rusesc Novosti spune că Sultanelu nu va primi numirea prințului George nici dacă Rusia i-ar declara război.

Motivul acestei hotăriri e că în homedanul din tot imperiul s'ar rescula dacă s'ar primi această candidatură.

Șefii administrațiunilor și în-șii Șeic-ului-islam și-nă dat avizul la acest senz.

TRIBUNA LITERARA

CÎND AM PRIMIT...

Cînd am primit scrisoarea tristă Pe care-o țin acum în mină, Mi s'a părut că pierd lumea, Și-am plins nebun, o săptămînă.

O, de atunci e-ata vreme!... Nici nu mai știu în care an; Și-acum, cînd o revăd, îmi pare Că o citesc într'un roman.

Ar trebui să plîng amarnic, Să blestem iar, privind spre cer, Citindu-ți jaleful Actio, Cu care pleci, mă lași stingher.

Dar știu că și această rană O să se-nchidă, an cu an, Că și aceste rînduri triste Părea-vor fraze de roman.

...Și nu mai plîng... acum sunt tare: «Știu c'o să treacă iar», îmi zic... O, unde-1 timpul sfînt în care Plîngeam—și nu știam nimic! Radu D. Rosetti.

Conferința d-lui N. Iorga

Se pare că anul acesta, mai mult ca ori cînd, Ateneul Român a intrat în rolul său adevărat. Începîndu-se ciclul istoric în iarna aceasta, s'a pus temeliea unei serii de studii instructive și serioase, demne de acel templu al artei.

Din acest ciclul istoric au ținut conferințe d-nii Oniciu, Bogdan și acum în urmă d. Nicolae Iorga, distinsul profesor universitar.

D. Iorga a ținut două conferințe, cari au ocupat tribuna Ateneului, două Duminici consecutive Cea d'întîiu: Luptele Românilor cu Turcii, fiind tipărită și pusă de ja în vizuare, în momentul cînd scriu aceste rînduri, e de prisos ca să mai spun ceva despre dînsa; despre cea de a doua însă; «Cultura romînă în secolul al XVIII, care mai corect ar fi fost intitulată: Conștiința națională în Epoca fanarioară», e de neapărată trebuință, pentru cei cari n'au putut să meargă alaltă-cri la Atenă, să stăruim mai mult asupra ei.

Epoca fanarioară. Ce imagini îți trezește rostirea acestor cuvinte! Țara românească gînd sub jugul cîmpit al «lipitorilor» din Fanar. Pe tron, un descendent de bragații, ori de simigiu; d'imprejurul lui boierii romini alungați și în locul lor aceeași fit al Fanarului; în administrație greci; în cler preoți greci; limba românească grezicită, școala românească prigonită și înlocuită de școala grecească. Și dedesuptul tuturor acestor infamii, țăranelu gema sub sdrbiloarea povară a dărilor, se istovea cu zile sau era nevoit să alege în țării vecine spre a vedea o zi mai senină, în viața lui.

Epoca fanarioară?... «Epoca de rușine! Epoca de umilire a neamului nostru!» Așa, s'a obișnuit să se spună pînă acum. Istoricii noștri au pus în mișcare toată forța lor melodramatică, toată puterea lor imaginativă, spre a zugrăvi în cele mai întinse-corse culori veacul acela, al XVIII, care poartă numele de Epoca Fanarioară.

Rolul unui istoric însă, a zis d. Iorga este distrugerea legendelor false și calomnioase pe care anumе împrăjurar și anume oameni au căutat să le înfățesească.

Și, iată-l pe diusul nostru conerentiar, cu o sinceritate fermecătoare, inspirat de dragostea cea mai caldă pentru adevăr, pătruns de cea mai profundă convingere, că se încearcă pentru întia oară să distrugă această legendă care plana asupra epocii fanarioare, că în fața unui auditor aproape cu desăvîșire adversar, la început, cantă să reabiliteze pe acele «nemernice orduri» ale Fanarului.

În acest scop d. Iorga își împarte conferința pe capitole, după principalele puncte de acuzație aduse domniei fanarioare. Așa, s'a spus în primul rînd că boierii romini revoltați de acest prinț-ip al Porței de a pune pe tronul țării romine numai greci, își luau averile și familiile, și pribegeau în țări străine. Aceasta nu e adevărat.

Boierii pribegeau nu din motive de principii, ci din motive cu totul personale și cu totul materiale. Cronicarii vorbesc de Domnii fanarioari, de cele mai multe ori în mod elogios. Chiar Nicolae, care de multe ori, «cu trei oh! și cu două vai!» se tîngue de greci, face aceasta mai mult cînd e în joc interesul lui personal. Apoi țărani, cari erau capabili să se miste cînd le s'ajungea cuțitul la os, n'a făcut nici o răsvărire—afară de aceea împotriva greuelui Stavara he.

S'a mai zis că Turcii își făcuseră în principii din alegerea grecilor ca Domn a noastră E falș. Spre a fi Domn în țările noastre, trebuia candidatul să fi fost mai înțeles, tare dragoman al Porței. Cînd s'au găsi romini capabili să ocupe a-astă dregatorie, ei s'au ajuns imediat și Domn în țara Ast-fel au fost cele 2 familii Racoviță și

Calimach, cari au domnit și au fost români neași.

Dacă au fost de cele mai multe ori greci, faptul se datorește șiretlicului, fineții diplomatice cu care erau înzestrați aceștia.

Domnii Fanarioți n-au fost precum se tot spune mereu niște «monștri morali». Adevărații monștri de acestia se găsește printre înaintașii lor, români, din sec. XVII, ca Alexandru cel rău, Mircea Ciobanul, etc.

Apoi, alt punct.

Între familiile mari conducătoare din țară, la 1802, erau numai două familii grecești la dregătorii înalte, celelalte erau românești. Deci, Domnii fanarioți nu persecutau sistematic pe boierii români, nu-l surghineau. De asemenea dregătoriile mari nu le luau din mână românilor spre a le da «lipitorilor». După o listă pe care o citează d. Iorga, se vede că în Moldova se găseau într-o vreme 34 ispravnicii români și 5 greci.

Domnii Fanarioți n-au distrus armata—după cum s'a afirmat în tot d'anna. N-au distrus-o, mai mult, fiindcă n'aveau ce distruge și apoi resturile cari mai existau, ei au căutat să le cultive și unit domni au ajuns chiar să înjghebeze o armată buucică și destul de bine organizată.

Nu e adevărat că domnii Fanarioți erau înjosiți de Poartă și desconsiderați de principii țării vecine. Așa vedem pe Prințul Prusiei întreținând într-o vreme corespondență cu un Domn Fanarioț, trimițându-i daruri, tratându-l cu cea mai mare stimă. La Poartă, domnii noștri erau cei mai cu vază dintre toți dregătorii Imperiului Otoman.

Injosirea zace alt unde-va și anume în faptul că, dându-se Domnia la foștii dragomani, se făcea din această Domnie o funcție. Domnii erau simplii ofițeri de Ianicieri, și în loc de steag, ca pe vremuri, li se dădea tururi. Dacă domnul nostru avea, de pildă, numai două tururi, și se întâmpla să vie în țară un pașă cu trei tururi, deci un superior, Domnul cu toată curtea lui săruta papucul pașii și-i punea tronul la dispoziție.

După acestea, conferențiarul trece la starea Bisericii noastre.

Biserica n'a fost greșită cum s'a zis. Clerul de mir a fost în tot d'anna românesc: țaraul auzea civitului lui D-zei, în graiul părinților săi—sub domnia Fanarioț.

E adevărat că minăstirile erau închinete, dar nu le-ai închinat domnii greci, ci domnii români, din sec. XVII.

Țarații nu erau abuzatiți de extorcarea fixului. Piateau mult, foarte mult, dar nu atât cât nu puteau da, căci țara era bogată.

Literatura românească n'a fost cu desăvârșire greșită. Se vorbea grecește, dar scrierile cari au rămas au fost în cea mai mare parte românești. Cele mai multe cărți grecești ne-au rămas din veac. XVII, nu din al XVIII. Fanarioții înființau alături de școlile grecești și școli românești. E adevărat că școlile superioare erau grecești, dar limba românească nu era pe atunci destul de suficientă pentru materii mai înalte.

Unii Domni Fanarioți, din Moldova, au pus de adus din Muntenia «cărți pe înțeleș», adică românești, pentru cultura poporului.

Aristocrația românească nu era greșită. Din faptul că boierii vorbeau o limbă streină nu se poate trage încheierea că erau desnaționalizați. Vorbeau grecește, dar scriau românește.

Din toată această dezvoltare, d. Iorga trage încheierea, că în tot decursul epocii Fanarioțe, în țara românească a fost o viață pur românească, și conștiința națională a fost în todeauna vie.

D-na-sa sîrșește arătând legătura dintre această conferință și cea precedentă, și despre care noi nevorbind, nu putem să dam nici concluzia generală.

De sigur, punctul de vedere cu totul nou pe care conferențiarul l-a dezvoltat, în discuțiunea Fanarioților, e merit să strinească printru istoricii noștri, aceeași furtună de discuții pe care acum citi-va ani, conștiințiosul și eruditul profesor a strinit-o, cu conferința sa asupra lui Mihai-Viteazul.

Zara.

INFORMAȚII

Cititorii din Slatina, T.-Jiu, B.-Vilcea, T.-Măgurele, Fălcești, Tirgoviste și Vaslui sunt rugați să ceară de la toți vizitatorii și chioșcarii din localitate, suplimentul ce însoțește numărul de azi al Epocii.

Acest supliment cuprinde taxele după noua lege a patentelor a d-lui Gogu Cantacuzino, comparativ cu taxele din legea veche.

Se vorbește prin cercurile colectiviste că patru consilieri comunali și-au dat demisiile din cauza nemulțumirilor în contra d-lor Robescu și Melisianu.

Un consilier ar fi precizat chiar în demisiunea sa unele fapte foarte ciudate în sarcina d-lui Melisianu.

Rămășițele pămîntești ale episcopului Ghenadie de Vilcea vor sosi Simbăta seara la Constanța.

I. P. S. S. Mitropolitul Primat, însoțit de toți membrii Sf. Sinod, vor merge la Chitila Duminică dimineața, unde se va oficia un serviciu divin pentru odihna sufletului decedatului prelat.

D. An. Slolojan a imprimat 30 exemplare din proiectul său privind modificarea legii minelor.

Aceste 30 de exemplare au fost distribuite unor deputați și senatori ca să-i facă cunoscute observații, cari să fie trimise apoi consiliului de miniștri ca să le studieze și eventual să modifice textul proiectului.

Eri s'a împărțit la Camera proiectul de lege prin care comuna urbană T.-Severin este autorizată să contracteze de la casa de depuneri și consemnațiuni, sau de ori unde va găsi, un împrumut de un milion lei, cu procentele cu cari împrumutul obișnuit zisa casa, platibil în termen de cel mult 30 ani, prin anuități cari se vor lasa în fie-care

an între cheltuielile obligatorii ale comunei.

Acest împrumut va servi:

Lei 184.957 pentru construirea unei hale de alimente în piața Radu-Negru;

Lei 36.000 pentru construirea unui abator;

Lei 240.000 pentru clădirea de localuri de școli;

Lei 25.922 pentru construirea unui pavilion-bufet în grădina publică;

Lei 100.000 pentru a se da ca subvențiune ministerului de rezbel pentru construirea de cazărni;

Lei 360.000 pentru achitarea sumelor datorite societății de bazalt pentru lucrări de trotoare executate;

Lei 53.121 pentru faceri de paravagii.

Aflăm că sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare, care expiră la 15 Februarie, va fi prelungită Simbăta pînă la 21 Martie.

Creditul Urban a cerut primăriei Capitalei ca la mutarea direcției poștelor în noul palat, să se prelungească strada Sotrdan pe actualul teren al direcției poștelor în legătură cu strada Vestei.

Direcțiunea Creditului Urban se angajează a cumpăra terenul din strada Vestei pentru a-și mari clădirea, care a devenit insuficientă.

Tot erl s'a distribuit un proiect de lege prin care comuna urbană Birlad este autorizată a contracta de la casa de depuneri și consemnațiuni, sau de ori unde va găsi, un împrumut de 1 milion 360.364 lei, 33 bani.

Acest împrumut se va întrebuița pentru pavarea cu piatră cubică a străzii principale, precum și a străzii Ștefan-cel-Mare pentru construirea a trei poduri metalice peste apa riului Birlad, pentru facerea planului de nivelment al orașului și pentru plata de exproprieri necesare la alinierea de strade.

Iată cite-va date, pe cari le găsim în «Voința Națională», asupra bugetului pe 1898-99, deșus azi pe biroul Camerei de d. Gogu Cantacuzino:

Bugetul prevede la venituri suma de lei 222.061.000, prezentînd ast-fel un spor de 9.908.000 lei asupra evaluărilor exercițiului curent, care să ridică la 215.153.000 lei. Acest spor provine din: 2.600.000 lei cît va aduce noul impozit asupra zărilor.

1.300.000 lei dintr-o «lucrare extra-ordinară» efectuată la șantierul de la T. Severin.

2.000.000 lei din venitul taxei alcoolului.

500.000 lei excedentul Casei de depuneri.

600.000 lei «dintr-o taxă de înregistrare».

Cheltuielile pentru exercițiul viitor sunt fixate la 219.879.000 lei prezentînd ast-fel un spor de 5.169.000 lei asupra cheltuielilor din anul trecut.

Iată și cite-va amănunte asupra proiectului de lege prin care d. ministru de finanțe cere a fi autorizată a converti o treime din datoriile noastre publice:

1) Renta perpetuă 1875, capital împrumutat 44.600.000 lei. S'a plătit pînă azi 14.000.000 și Statul mai e dator 30.217.000 lei.

2) Obligațiunile rurale 6 la sută. S'a amortizat 4.807.000 lei și o mai rămas în circulație 26.793.000 lei.

3) Renta amortibilă (1881-88) capital împrumutat 466.525.000 lei. S'a amortizat 46.784.000 și a mai rămas în circulație 389.741.000.

D. Ferechide a renunțat la ideea de a mai prezinta Corpurilor Legiuitoare un proiect de lege privind reforma legii județene.

Se știe că pentru redactarea acestui proiect d. Ferechide s'a adresat astă-vară prefectului invitîndu-l să-i răspundă la un chestionar asupra centralizării și descentralizării administrației.

La 18 Februarie va avea loc la Teatrul Național prima reprezentație a operetei originale Nini. Se vorbește mult bine, n cercurile competente, de această operă românească, destinată a avea un desăvîrșit succes.

Muzica este a d-lui C. Dumitrescu, șeful orchestrelor Teatrului Național, iar libretul de d. D. Ionescu-Zane, un tînăr autor care promite mult.

Repetițiile operetei se urmează zilnic la Teatru și sunt foarte frecventate.

Simbăta a încetat din viață la Brănești, d. Th. G. Pietraru, inspector silvic al regiunii a 7-a și profesor la școala specială de silvicultură.

Defunctul era unul din cei mai apreciați silvicultori și ca profesor era unul din cei mai conștiințioși.

Th. G. Pietraru este acela care sub ministerul d-lui Carp a executat marile lucrări de plantațiuni pentru rectificarea ripet de la Piscul Cînelui ce amenința cu ruina întreaga Sinaie.

Prin moartea lui Pietraru țara perde un fiu demn și devotat, silvicultura pe cel mai aprig campion al ei, iar corpul silvic pe unul din rarii devotați cari au lucrat din răspuși pentru propășirea lui.

Rămășițele mortuare ale regretatului silvicultor vor fi înhumate azi la minăstirea Cernica.

Pietraru și-a făcut studiile la Nancy.

Un proces politic monstru

Cu ocazia înmormîntării lui Aurel Suciu, fost membru al comitetului național din Transilvenia, membrii familiei decedatului precum și membrii fruntași din Arad și Inperjurime au depus o mulțime de coroane, toate avînd panglica în culorile naționale române.

Această împrejurare a supărat atât de mult pe Unguri, în cit ziarul ungurești au considerat înmormîntarea, la care a participat o imensă lume românească, drept o demonstrație politică în contra statului

unguresc. În consecință a cerut ca autorii acestei demonstrații, precum și aceia, cari au depus coroana cu tricolorul național românesc, să fie dați în judecată ca trădători de patrie.

A doua zi după înmormîntare parchetul din Arad a deschis o anchetă.

E vorba ca peste 60 de romîni fruntași, printre cari și văduva Alexandrina Suciu, născută baronesa Pop, să fie dați în judecată pentru crima de trădare de patrie.

Cronica Judiciară

Procesul Zappa

Moștenitorii lui Vanghele Zappa erau ieri în pâr la Curtea de Casație, precum și avocații, mulți la număr, mai toate celebritățile baroului bucureștean. S'a-i citim pe acești din urmă: d-nii Grădișteanu, Măiorescu, Ion Lahovari, Take Ionescu, Triandăfi, Dicescu, V. Lascari, B. Brătianu, C. Arion, Misir, Bursan, din partea moștenitorilor, lui Zappa; d-nii M. Cornea, Boerescu, Nacu, Sipsos, Panu, Em Părumbru, din partea Statului grec; d-nii M. Antonescu și Ion Filitiș din partea Statului român. Știe că pâr la în proces sunt trei la număr: Statul român și Statul grec, cari au fost trimiși la plimbare de Curtea de Apel din București și cari prin urmare sunt recurenți în cauză, și a trei parte sunt moștenitorii de singe în bloc, cari au fost trimiși în posesia averii, dar cari nu se bucură încă de ea, averea fiind sub sechestru judiciar.

Procesul era gata, gata, să se judece, procedura fiind îndeplinită. D. președinte Lahovari chiar anunță: procesul e în stare de a se judeca. D. Boerescu însă anunță că a depus noul motive de casare. D. Filitiș cere comunicarea lor.

— Ma iertați, zice d. Grădișteanu. Ce? Astea sunt motivele noul? Tot cele vechi, însă formulate alt-fel.

— Eu sunt de vină de modificarea lor, replică d. Nacu. Am avut deosebita onoare de a fi numit de curtea apărătorilor Statului elin și după ce pentru prima oară am studiat această afacere importantă, am crezut de cuviință a introduce cite-va modificări în formularea motivelor. Cer ca condonență de la confrăți mei să mi acorde o aminare.

După ce mai vorbesc: d. Ion Lahovari, cari zice că toate acestea sunt șicane și d. M. Antonescu, care zice că, conform jurisprudenței înaltei Curți, e în dreptul lui de a cere comunicarea motivelor, înalta Curte dispune amnarea pentru un termen scurt, pentru 28 Februarie.

ECOURI

— O lucrare interesantă apărută de curind, e aceea a d-lui avocat G. Chiru.

Broșura are ca titlu: *Bătălia de la Austertitz și Iena* și se află de vînzare la toate librăriile.

DIVERSE

DIN CAPITALA

Un exorciz îndrăzneț. — Poliția de siguranță a arestat ieri pe individ Atanasie Atanasasiu, domiciliat în strada Sf. Ionică 14, care de mai mult timp, trăia — și trăia destul de bine, numai din escrocheriile pe cari le făcea în dauna lesne crezătorilor.

Îa cum opera escrocilor. De mai bine de două ani, Atanasia sub cuvînt al are un birou, a cărui denumire nici el nu o știa, angaja în serviciul său diferite persoane, unii încasatori, alții secretari, și așa mai departe.

De la fie-care noul slujbaş în administrația acestuia fictivă, escrocilor cerea o garanție, care varia între 100 și 500 lei, după mijloacele victimei. Garanția o încasa escrocilor împreună cu o declarațiune din partea victimei că nu va avea dreptul a cere înapoierea ei, de cit la scadența dreptei ce al îl dădea spre asigurare, și o menținea că în cazul cînd va părăsi serviciul înainte de termenul angajamentului, garanția rămîne în profitul său.

Cu acest sistem, Atanasia își recrutase o droaie de funcționari, de la cari încasase sume bunele, — drept garanție, și cărora la unit le făcea mizerii de la început pentru a-i face să se lipsească de bani, iar celorlalt, pentru a simula lucrările de birou le dădea să scoată copii, — 20 pînă la 30 după cite-o scrisoare, contract sau alte acte. Une-ori, alții angajați le dădea cite o fotografie, cu înscrierea de a căuta persoana aceea pe la gări și prin localități publice.

De două ani de zile Atanasia opera în acest soi și numărul victimelor creștea din zi în zi. Dibaci în escrocherie, pentru a nu da de bănuț, funcționarilor săi, le dădea ore variate de birou, așa că nici odată nu se întîneau 2 la aceeași oră.

Lucrurile mergeau strună. Atanasia încasa zilnic garanțiile nenorociților și făcea chesuri pe socoteala lor.

Alaltă er însă, mai mulți dintre cei escrocați, intrînd în bănuiala asupra soartei garanțiilor lor, și-au făcut destăinuirii unul altuia și au văzut atunci că sunt furați pe față.

Victimele au reclamat la poliție și s'au început cercetările.

Pînă azi s'a descoperit următoarele persoane cari au fost escrocate: T. Vasilescu cu 500 lei; Alecu Ion cu 500 lei; G. Georgescu cu 400 lei; G. Dumitrescu 100 lei; C. Dumitrescu 100 lei; C. Ionescu 100 lei; D. R. Moșoiu 100 lei; T. Niculescu 300 lei; V. Rompa 250 lei; St. Dumitrescu 250 lei; Al. Alexandrescu 300 lei; T. Alexandrescu 500 lei; Iulian Balașcu 100 lei; N. Gheorghiu 100 lei.

În afară de aceștia mai sunt încă foarte mulți nenorociți cari au fost înșelați de escroc.

În operațiunile sale de escrocherie, Atanasia avea de complici pe Mitică Popescu, șeful biroului de servicii din casa Griviței, pe un anume Măzări și un altul Ion Tohan.

Atanasia este actualmente arestat la poliție. El va fi înaintat la parchet.

DIN TARĂ

Spargerea din Brăila. — Corespondentul nostru din Brăila ne scrie că ieri noapte s'a spart casa de fier din prăvălia d-lui Cosma Pavel, situată în portul Brăila.

Casa era așezată sub o scară care mergea la etajul al doilea al clădirii.

S'a furat dinăuntru peste 5.000 de lei în bilete de bancă, argint și monede de aur.

Se bănușește ca autor al acestei spargeri, un servitor al prăvăliei, un anume C. D. Trimbis, care dormea acolo și care de ieri noapte s'a făcut nevăzut. De sigur că, în comiterea furtului, Trimbis a avut și complici.

Poliția locală a deschis cercetările și a luat măsuri pentru urmărirea lui Trimbis.

PROCESUL ZOLA

— Serviciul AGENTIEI ROMINE —

SEDINȚA A TREI-SPRE-ZECEA

Orele 12 noaptea

Rechizitoriul

Paris, 9 Februarie. — Sala de audiență e tăciud.

La sosirea d-lui Zola se aud cite-va fluierături.

D-nul Van Cassel avocatul general, începe rechizitoriul său. Începe că d. Zola a lansat în contra consiliului de rezbel acuzația vîntoasă că a achitat un culpabil din ordin. Dar acum nu mai este vorba de frumoase fraze, acum trebuie să devedească cea-ce a avansat.

D-nul Van Cassel vorbește apoi de insultele adresate ofițerilor și zice că printr-o violare a legii s'a urmărit o revizuire de proces ce Curtea nu este însărcinată de loc să facă. Afirmă că maiorul Esterhazy nu poate fi autorul borderoului.

D-nul Van Cassel reamintește originile campaniei actuale și interpelările dezvoltate la Cameră.

Apoi protestează în contra acuzațiilor unui ziar care zice că ofițerii se gîndesc să răstoarne Republica și explică garanțiile ce oferă un consiliu de rezbel.

Chestiunea Picquart

Avocatul-general abordează apoi chestiunea Picquart.

Vorbînd de colonelul Picquart, avocatul general reamintește că generalul Gonse i-a recomandat prudența. — El judecă cu asprime atitudinea colonelului Picquart și a avocatului Leblois cari s'au servit de acte suspecte pentru a acuza pe maiorul Esterhazy.

D. Van Cassel care citește rechizitoriul său cu o voce monotonă și încet, făcînd apoi aluzie la imputările în contra părții secrete pronunțate în afacerea maiorului Esterhazy, zice că, cînd este strălucit în joc în dezbateri afacerea trebuie să se judece între francezii (mişcare) ceea-ce dovedește independența judecătorilor maiorului Esterhazy. — Aceștia n'au fost divisați de cit asupra chestiunii judecării secrete; au fost însă unanimi pentru achitare.

În sprîjinul lui Esterhazy

D. Van Cassel vorbește de procedurile de închisiiile la cari s'a dat apărarea față de maiorul Esterhazy.

Avocatul general reamintește că generalul Billot a declarat la Cameră că are încredere în jurați și această încredere o împărtășește toată lumea.

D. Van Cassel zice terminînd că salută talentul pentru binele ce poate face, dar nu cînd aruncă bănuiala și poate să aducă revolta. Protestează în contra acuzației care pretinde că s'a găsit un ofițer pentru a dicta o sentință altora și zice: «Nu cei 7 ofițeri ai consiliului de rezbel n'au achitat din ordin, după cum îndrăznesc să o afirme preveniții. Verdictul juriului va proclama minciunile lor. Acest verdict îl așteptăm cu încredere. Condamnați fără ezitare.» (mişcări prelungite).

Audiența se suspendă; sala este foarte liniștită.

Declarația d-lui Zola

La reluarea audienței, citește o declarație care produce protestări cînd zice că d. Meline a avut aerul de a da ordin juraților de a răzbuia onoarea națională condamîndu-l.

Președintele intrerupe pe d. Zola: Nu puteți zice că președintele consiliului a dat ordin de a vă condamna. (Zgomot).

D. Zola continuînd, zice: «N'am insultat nici odată armata; dar am dat strigăte de alarmă. Las istoriei să judece actele mele. Aceia cari dexeonează Franța sunt aceia cari amestecă strigătele de: «Trăiască Armata!» și cari îndrăznesc să strige: «Trăiască Esterhazy!» după scrisorile ce a scris acesta (Zgomot).

«Am cerut să fiu tradus înaintea d-voastră cari sunteți emanarea justiției țării. — D. Zola se plînge că i s'a refuzat totul și că s'a terorizat martorii săi.

«Pentru d-voastră, zice acuzatul, am dat strigătul de alarmă, pentru d-voastră am voit să se facă, să se nască adevărul, fără succes poate, dar iată-mă înaintea d-voastră și justiția d-voastră va lucra».

10 Februarie, orele 10 dimineața.

Paris, 9 Februarie. — D. Zola termină discursul său vorbind de starea rea în care se află lumea afacerilor și exclamă: gîndul d. v. ce cred că citesc pe fețele d-voastră este acesta: Destul, trebuie să terminăm! Nu apăr libertatea mea, domnilor, căci lovindu-mă, nu veți face de cit a mă mări! Priviți-mă, domnilor, sunt eu vindut sat sunt eu un trădător? (mişcări). Sunt un scriitor liber care va intra în rang și-și va lua lucrul neîntrerupt.

D. Zola protestează cu indignare în con-

tra acuzației de a fi italian și strigă: Nu, nu mă apăr, nu libertatea mea mă neliniștește. Condamnați-mă dar dacă voiți, va fi o greșeală mai mult, va fi sîmțina care va germe și va împiedica de a se face liniște.

Dacă țara este nimicită, greșala este a puterii care în speranța de a scăpa citi va culpabilă, a voit să împiedice de a se face lumina asupra adevărului (sgomot). Viața chiar a acestui popor este în primejdie: d-voastră, domnilor jurați, vi se cuvîne să ziceți adevărul asupra acestei afaceri.

D. Zola vorbește apoi de toate popoarele cari au inima strînsă de această suferință dureroasă care face să nască îndoiala asupra culpabilității lui Dreyfus.

D. Zola exclamă: Jur în fața lumii într-unu că Dreyfus este inocent! D. Zola proclamă această inocență de trei ori, pe cînd în fundul sălei se aud murmur și fluierături.

Va veni o zi, zice d. Zola, cînd Franța își va mulțumi că i-am scăpat onoarea (mişcări prelungite, sgomot, murmur).

Pledoaria d-lui Labori

Avocatul Labori pronunță apoi pledoaria sa. Începe într'un limbajiu elocinț și mișcînd zicînd: suntem aci pentru justiție și drept. (Protestări în fundul sălei).

Avocatul Labori reproșează puterilor publice răcite de interese trecătoare, că nu vrea să se ocupe de afacerea Dreyfus de cit după alegeri, deși mulți senatori și deputați se îndosec de inocența acestuia. Adevărul va izbucni și fără asta. Alegerile nu se vor face pe baza unui mister și a unor echivocități. (Protestări noi).

Avocatul Labori mulțumește tuturor persoanelor aparținînd elitei intelectuale a Franței, cari au avut curajul să vrea lumina și adevărul.

Aparătorul adaugă că vindu-se îndoeți asupra culpabilității lui Dreyfus încă de la 1894, ziarul l'Eclair pentru a le împrăștia a scris un articol mincinos, pîrînd că este inspirat de statul-major. Statul major a voit să arunce un trînzet, după cum a aruncat aci de mai multe ori prin afirmațiunile goale și deșarte, fără a le sprijini pe cea mai mică dovadă

Felix Faure intervine în afacerea Dreyfus

Paris, 9 Februarie. — *Gaulois* zice că d. Felix Faure a adresat generalului de Pellieux felicitările sale, pentru declarațiunile patriotice ce a făcut în cursul procesului Zola.

Echo de Paris crede să știe că d. Felix Faure și miniștrii au luat cunoștință de dosarul constituit de la 1894 încoace, independent de actele procedurii urmate în contra lui Dreyfus. — Acest dosar demonstrează că Dreyfus a fost condamnat pe drept și că dedea informațiuni unor puteri străine cu mult înainte de 1894.

ȘTIRI MARUNTE

* Duminecă 22 Februarie curent, Ateneul din Botoșani va lucepe seria conferințelor acestui an. Aceste conferințe se vor ține în Aula liceului «Laurian» în ordinea următoare: Duminecă 22 Februarie, d-l Alex. Șardin: *A fi și a avea*; Duminecă 1 Martie, d-l D. Moustăreanu: *Psicho fiziologia dragostei*; Duminecă 8 Martie, d-l C. V. Ficșinescu: *Emanciparea femeii*; Duminecă 15 Martie, d-l Cornelii Botez: *Convențiunile de inimă*; Duminecă 22 Martie, d-l Ion P. Darie: *Moralul în prosă*; Duminecă 29 Martie, d-l Lazar Teodor: *Trecutul, prezentul și viitorul economic al României*.

* D. G. Maxim, comisar în serviciul siguranței publice, a fost numit comisar al gării de Nord.

* D. Gr. Dragomir a fost ales primar al comunei urbane Odobești, din județul Putna.

* Consiliul județean de Gorj este convocat în sesiune extra-ordinară pentru ziua de 10 Martie viitor.

* Ministerul de interne a aprobat proiectul pentru pavarea cu piatră rubică a străzii Solomon din Slatina.

* S'a aprobat regulamentul pentru pensiunile funcționarilor Epitropiei bisericii Madona Dudu, din Craiova.

NOVELA

CU DE-ASILA

Căsătoria tinărului viconte de Boissely a făcut mare zgomot în foburgul St.-Germain. Și acum se mai vorbește mult încă și se ride și mai mult.

Iată în ce condiții s'a făcut această căsătorie: Împlinirea asta s'a petrecut în saloanele marchizei de V... care da în aceea seară un bal.

Viconteale alege fără multă bătaie de cap o văduitoare printre numeroasele fete cari fluturau prin salon, una mai frumoasă de cât alta.

Fata aleasă fu o încântătoare blondă — flică unică a unei bătrâne confese portugheze, de nobilitate autentică, dar cu puțină avere; — el fu atras de seducțiunea irezistibilă a unui corsagiu foarte decolțat, care nu se ținea pe umeri de cât prin două panglicuțe foarte subțiri, lăstand ast fel să se vază două forme pline de farmec. La acest teazur se mai adăoga o ceafă din cele mai ispititoare și o figură foarte dragălașe.

Din primul paș, viconteale văzu că are a face cu o dănuitoare din cele mai pline de neastimpăr; și dansară astfel sub focul privirei mamei care-i observa.

De o dată fata se opri scoțind un mic strigăt. Una din panglicuțe se desfășoară și un bulgăraș de zăpadă cu virful ca o fragă roșie eși din corsagiul. Repede ea atrase pe viconte lângă o fereastră, îi dete avântului tremurind, spunind să-l desfășoare și să se servească de el ca de un paravan spre a o acoperi, pe ctud ea se va încerca să facă a intra neastimpărată ei albeață la ascunzătoarea sa de mătase și pluș; dar încercările ei erau zadarnice căci meruș eșă din corsaj mititelul bulgăraș de zăpadă cu virful roz ca fraga.

Viconteale pierdu probabil capul ameiți de ceea ce vedea; el puse amoros mână și buzele spre spajma și mai mare a contesei care alergase roșie de minie și indignare. În tot salonul nu se mai auzi de cât un strigăt de mustrare; viconteale luă considerat ca un om fără creștere pe ctud lacheii se prăpădeau de ris în anti-cameră.

Spre a scăpa onoarea compromisă a fetei, nu-i mai rămăsese de cât s'o ia de nevastă.

Lucrul acesta îl făcu plin de mulțumire, cu toate că după unii a făcut-o c'am cu de-asila.

El impuse însă noiel vicontese de Boissely o condițiune: că muma ei să nu locuiască cu dînșii, căci el nu voia s'o vază.

Tinara femeie se supuse în fața hotărârei bărbatului său și bătrina contesă s'a întors în Portugalia unde locuitorii sunt tof-d'auna veselii.

Georges Denolville.

Corpurile Legiuitoare

CAMERA DEPUTAȚILOR

Sedința de la 9 Februarie (Urmare)

D-sa își exprimă satisfacția că discuțiile urmate timp de 15 zile în această privință, au fost destul de obiective.

Proiectul actual, zice ministrul, nu ține de reforma învățământului secundar și superior, ci la desăvârșita lui reorganizare. Legea de la 1864 nu mai corespundea trebuințelor și progresului ce țara noastră a realizat și de aceea trebuia înlăturată.

Cu privire la studiul clasic, spune că nu vede excelența literaturii antice în raport cu cea modernă. Desființarea învățământului clasic ar fi ceva tot așa de puțin rațional, ca și în cazul potrivnic. Ceea ce se observă la noi însă, e că de treizeci și patru de ani, n'avem nici una, nici alta.

Invățământul real nu e ceva cerut de clasele înalte, ci de pătura muncitoare, de comercianți, industriași, etc. Streinătatea a observat mai de mult aceasta; noi, nu. Trebuia deci și noi, zice oratorul, să ne dăm o lege mai în conformitate cu cerințele moderne.

Apoi d. ministrul al instrucției motivează ramificația prin faptul că în actuala stare de lucruri nu se poate avea complet nici învățământul real, nici cel clasic.

Cu privire la recutarea corpului didactic, d. Haret spune că sistemul concursurilor este nepractică și oratorul aduce mai multe pilde pentru a-și susține afirmarea.

Trecând la învățământul superior, spune că acuzația ce d. Toma Stelian a adus acestei părți din proiect este nefundată.

Nu știe ce a motivat această acuzație a d-lui Stelian, ceea-ce știe însă e că ostilitatea acestui domn deputat a poruit cu totul dintr'un alt simțimint, de cît din dorința de a vedea învățământul public progresind.

După ce mai spune cîte-va cuvinte asupra învățământului superior, d. Haret își rezervă dreptul să mai vorbească la discuțiunea pe articole. Acum ține să răspundă acuzației adusă de d. Stelian «că proiectul de lege în discuție este anti-liberal». Oratorul găsește nedreaptă învinuirea d-lui Stelian, de oare-ce proiectul acesta e cît se poate de liberal și corespunzător cerințelor actualității.

MaI departe, spune că toate proiectele de lege prezentate de la 1886 încoace, au fost inspirate de proiectul d-lui Dim. Sturdza.

Abordînd din nou chestia bifurcării, d. Haret spune că poate lua martori persoane sus puse pentru a dovedi că d-sa era încă de acum zece ani pentru această ramificație în învățămînt, pe care cel d'întîiu a introdus-o d. Take Ionescu, într'un proiect de lege.

Crede că partidul liberal i se cuvine întreaga paternitate a proiectului de lege în discuție și termină spunînd că ori cari ar fi dificultățile ce s'ar ivi, partidul nu trebuie să scape ocazia de a da țării o lege atît de necesară.

Se cere închiderea discuției.

D. G. A. Școfescu cere cuvîntul în contra încluzerii.

Oratorul e des întreprut de către președintele și de către membrii majorității.

Se naște un zgomot asurzitor.

D. Giani agită zadarnic clopotul; zadarnic strigă către d. Școfescu.

E un adevărat scandal.

Mal mulți d-ni deputați cer votul cu bile.

D. Giani se împotrivesc, spunînd că numărul acestora nu se ridică la 15.

În timpul acesta,

D. G. Dobrescu-Prahova se ridică și cere cuvîntul contra încluzerii.

Atît a fost destul ca scandalul să ia proporții și mai mari.

În zgomotul asurzitor ce domnește, abia se aude vocea d-lui Giani:

— D-le Dobrescu, aveți cuvîntul pentru a completa pe d. Școfescu.

D. Dobrescu Prahova: Pardon, nu vreau să completez pe d. Școfescu, ci atribuțiile dv. prezidențiale.

În sfîrșit, după un scandal de aproape o jumătate de oră, abia se poate ajunge la votarea învîntului în considerație cu bile și prin apel nominal.

Rezultatul votului:

Votați 127

Majoritatea 64

Bile albe pentru 100

Bile negre contra 27

Se procedează la votarea pe articole.

Art. 1 se votează fără discuție.

Se citește Art. 2 și se votează fără discuție.

D. Mincu, la Art. 3, are cuvîntul pentru a face cîte-va observații. După ce mai vorbește și d. Dobrescu-Argeș, se cere închiderea discuției și prelungirea ședinței.

D. N. Fleva: Protestez contra călcării regulamentului. La orele 6, președintele e dator să constate dacă sunt două treimi din numărul deputaților.

D. Take Ionescu vorbește contra încluzerii.

Discuția se încheie.

Comitetul delegațiilor respinge două amendamente ale d-lor Ciocanar și Dobrescu-Argeș.

Art. 3 se votează fără modificări.

D. Nacu, președinte, pune la vot prelungirea ședinței peste orele 6.

D. N. Fleva cere să se constate dacă sunt două treimi.

Fiind prezenți 70 domni deputați, ședința ședința se prelungeste peste orele 6.

D. Take Ionescu avînd cuvîntul la art. 4, critică lipsa de concepție lămurită, de oare ce nu se precizează anume din ce clasă începe în liceu bifurcarea sau trifurcarea. Altrînd de la ministrul ca ea să înceapă de la clasa VI ori a VIII.

MaI departe, oratorul critică gimnaziiul tip creat prin proiectul d-lui Haret, care are un program prea încărcat pentru ca un elev, după ce va trece într'însul cel patru ani, să se poată alege cu ceva din ceea ce a învățat.

Acest elev — zice d. Take Ionescu — va fi, la eșirea sa din gimnaziu, un fel de uluit — și nimic mai mult.

Acești patru ani vor fi perduți pentru aceia cari nu vor mai voi sau nu vor mai putea să urmeze studiul.

D. Dimitrescu-Iași, raportor, ia cuvîntul pentru a răspunde d-lui Take Ionescu. D-sa susține proiectul.

Se cere închiderea discuției.

D. G. Dem. Teodorescu, avînd cuvîntul contra încluzerii, spune că proiectul d-lui Haret, ne fiind în destul discutat în secțiuni, ar fi bine să se lase deplină voie d-lor deputați să discute în deajuns. acum cînd legea se votează pe articole.

D. Fleva, văzînd graba guvernului de a trece legea, părăsește Camera împreună cu d. Școfescu, protestînd în contra acestui sistem.

Art. 4 se votează fără nici o modificare.

D. Dobrescu-Argeș, avînd cuvîntul la Art. 5, face cîte-va observații.

Art. 5, pus la vot, se votează nemodificat.

D. Take Ionescu, avînd cuvîntul la art. 6, spune că nu înțelege ce caută în programul școlilor secundare de fete materii

ca: economia domestică, dreptul uzual etc. După ce răspunde d. Dimitrescu-Iași, art. 6 se votează așa cum e în proiectul d-lui Haret.

La orele 7, Camera ne mai fiind în număr, ședința se ridică.

Sedința de la 10 Februarie

Sedința se deschide la orele 2 și 10, sub președinția d-lui D. Giani, președinte.

Prezenți 108 deputați.

Pe banca ministerială, d-nii Dim. Sturdza, Sp. Haret, general Berendeș, G. Paladi și G. Cantacuzino.

D. G. Școfescu cere biroului diferite documente relative la învățămînt, pentru a se putea servi de ele la urmărirea discuției pe articole asupra legii instrucției.

D. Poenaru-Bordea anunță ministrul comerțului o interpelare privitoare la bursele de comerț.

D. Leonida-Aslan întreabă dacă ministrul de instrucție publică are intenția să înscrie în buget înființarea clasei a 4-a la școala de comerț din Galați.

D. I. I. C. Brăhianu, ministrul lucrărilor publice, depune proiectul de lege asupra căilor ferate de interes privat.

D. Giani citește o scrisoare din partea d-lui Em. Porumbaru prin care Camera e anunțată că fiind bolnav, nu-și poate dezvolta interpelarea privitoare la legea Casei Rurale. Interpelarea se retrage de la ordinea zilei.

De asemenea se retrag de la ordinea zilei interpelările d-lor Ștefanescu-Gogu, N. Popp, Moroianu, Take Ionescu — aceștia fiind absenți.

Interpelarea d-lui G. Dem. Teodorescu se amîna din cauza absenței d-lui ministru de interne.

Se mai amîna și interpelările anunțate de d-nii Malla și Enacovici.

Se intră în ordinea zilei: continuarea discuției pe articole a legii instrucției.

Se citește Art. 7.

D. Dobrescu-Argeș în cuvîntul pentru a face oare-cari observații.

SENATUL

Sedința de la 10 Februarie

Sedința se deschide la orele 250 sub președinția d-lui P. Grădișteanu.

Prezenți 81 d-ni senatori.

Pe banca ministerială d. Ionel Brătianu.

Se fac formalitățile obicinuite.

D. V. A. Ureche adresează d-lui ministru al domeniilor o interpelare prin care cere să se înființeze în orașul Galați o școală superioară de comerț, înființare pe care d. ministru a promis-o pentru anul școlar actual.

Se intră în ordinea zilei.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Iar tratări

Era firesc ca în urma hotărîrilor virile luate la consfătuirea de Joul seara a aurenianștilor și fleviștilor, a doua zi, adică Vineri, să se reînceapă din nou, nu știu a cîta oară, tratările de împăcare între aurenianștii și sturdziștii.

Acestor tratări se datorește că guvernul a triumfat ieri la Cameră asupra legii instrucției, zădărniciînd ori-ce tentaivă de obstructionism.

O parte a aurenianștilor, și anume dd. Costinescu, V. Lascari, Porumbaru, Delavrancea, Xenopol, Șefedache și alții, stăruiesc în zadar pe lângă d. Aurelian ca să renunțe la tratări, căci ele nu vor duce la nici un rezultat pozitiv, știînd fiind că guvernul nu urmărește concentrarea partidului liberal, ci rea să cîștige vreme prin tratări ca să și treacă în liniște toate proiectele de legi.

Convingerea unei părți a aurenianștilor este, că guvernul încearcă la o mare tragere pe șfaoară.

Cum însă d. P. S. Aurelian e un temperament fricos, d-sa zădărnicește ori ce acțiune mai energică a tinerilor drapelisți, și se asociază cu aceia, cari vreau cu ori-ce preț, fie chiar cu prețul unei umiliri rușinoase, să se împace cu guvernul.

În urma reînceperii tratărilor, se sunește că d. Sturdza ar fi oferit d-lui P. S. Aurelian ministerul de interne.

În ce privește pe fleviștii, se afirmă că dînșii nu tratează cu guvernul, fiind hotărîți la luptă.

În taberele aliata există o mare neînțelegere în urma atitudinii îndoelnice a d-lui P. S. Aurelian.

Aseară s'a răspîndit zvonul, că d. B. Missir, membru în comitetul de acțiune al drapelisților, și-ar fi dat demisiunea.

Exact e, că d. Missir fiind pentru împăcare, a declarat că dacă se va începe campania de luptă, atunci d-sa va demisiona din gruparea drapelistă.

Ministerul lucrărilor publice a invitat mai multe case mari din streinătate, pentru a lua parte la licitațiunea ce se va ține în curînd la acel ministru, pentru construirea tunelului de pe noua linie Galați-Birlad.

Acest tunel este în lungime de 3 kilometri 400 metri, iar lucrarea lui, după deviz, se urcă la suma de 5 milioane lei.

Curierul Financiar, în ultimul număr, spre a fi pe placul d-lui Cantacuzino, ocupîndu-se de cea-tiunea patentelor, serie următoare:

«Am aplaudat sincer acest proiect de lege și am regretat tot atît de sincer că el a rămas și pînă astăzi în cartioanele Camerei.

«Acum se exprimă din nou dorința în cercurile sănătoase ale țării, ca acest proiect să intre cît mai curînd posibil în debaterile Camerei.

«Ne asociem din toată inima cu această dorință.»

Și mai departe adaugă:

«Cu toate acestea, observăm cu multă mîhnire că unii din bărbații noștri cel mai luminați, pentru a satisface oare-care interese politice, uită că de datoria noastră a tuturor este de a pune interesul economic și financiar al țării mai presus de interesul politic și de partid, și se dedă la tot felul de agitațiuni cu speranța de a ridica populațiunea în contra acestui proiect, răspîndind prin publicitate știrile cele mai alarmante.»

Ne prindem că autorul este însuși d. Gogu Cantacuzino, care a crezut nemerit să strecoare într'un ziar financiar că «cercurile sănătoase ale țării doresc ca acest proiect (al patentelor) să intre cît mai curînd posibil în debaterile Camerei.»

Un mare număr de deputați și senatori guvernamentali s'au grăbit ieri, seara, a merge la d. D. Sturdza spre a-l felicita de succesul reputat de guvern asupra opozițiunii liberale din Cameră, în chestia proiectului de lege a învățămîntului secundar și superior.

Șeful corpului al 4-lea de armată din Iași, motivat de ordinul telegrafic al ministrului de război, a dat ordine, zice *Evenimentul*, șefilor de diviziuni din Iași, Roman, Birlad și Botoșani de a-1 înainta de urgență un tablou statistic de numărul exact al soldaților permanenți din toate regimentele, numărul soldaților eliberați anul acesta, numărul rezerviștilor de la 1886 și pînă la 1894, numărul cailor, al trasurilor, al armelor vechi și noi, al școlărilor și al diferitelor harnagamente militare, spre a le putea înainta ministrului de război.

Voința Națională anunță că guvernul, în conversiunea unei părți a datoriei publice, a obținut «un mare succes».

Se poate.

E ciudat însă că ziarul guvernamental nu publică nimic în ce privește condițiunile conversiunii. Pentru a putea dar aprecia și țara «marele succes» cerem să se publice aceste condițiuni.

Opinia din Iași anunță că d. Take Ionescu a fost rugat de către negustorii din Iași ca să remită președintelui Camerei petițiunea lor de protestare în contra legii patentelor.

Camera de Comerț din Iași a cerut ministrului domeniilor ca în locul micilor magazii ce urmează să se construiască la diferitele gări din Țara de sus, precum la Botoșani, Verești, Dorohoiu, Fălciuc și Dolhasca, să construiască la Iași antrepozite mari, cari să poată servi de tirg central, producțiunei de grîne din întreaga Moldovă.

Camera de Comerț din Botoșani, consultată în această privință, a înaintat ministrului un raport larg prin care apără interesele Țării de sus, pronunțîndu-se în contra cererii Camerei din Iași.

Conversiunea datoriei comunale

Zilele acestea se va realiza conversiunea împrumuturilor comunale ale Capitalei, în condițiunile stipulate între administrația comună conservatoare din 1895 și consorțiul de bancheri care a acceptat această operațiune.

Se știe că prin luna Mai a anului 1895 administrația comună reușise să contracteze cu acel consorțiu de bancheri, în fruntea cărora se află Handelsgesellschaft din Berlin, reprezentată prin casa de Bancă Marmorosch, Blank & Co. din București, conversiunea tutulor împrumuturilor comunale București, care reprezentau atunci suma totală de 53 milioane lei. Condițiunile stipulate erau următoarele: toată datoria interioară, 5 la sută, se va converti în losuri 3 la sută, pe cursul de 100 la sută, iar datoria exterioară 5 la sută, în obligațiuni 5 și jumătate la sută, pe cursul de 95.

A intervenit însă atunci o lipsă mare de numerar pe toate piețele financiare, lipsă care a durat, afară de cîte-va epoce intermitente, pînă acum, și a făcut ca scontul tutulor băncilor oficiale să fie destul de urcat. Acum se constată de cît-va timp, o abundență de numerar, care facilitează realizarea conversiunii.

În scopul acesta, primăria Capitalei a și hotărî să denunțe ca început, obligațiunile împrumuturilor exterioare din 1884 și 1888, care se vor rambursa cu începere de la 1 Mai și 1 Iunie a. c., al pari. De la aceste date — 1 Mai pentru obligațiunile din 1884 și 1 Iunie pentru cele din 1888 — obligațiunile denunțate nu vor mai purta dobînda. Suma totală a obligațiunilor denunțate se ridică la 25.630.000 lei.

Probabil că primăria va oferi, în schimb obligațiunilor rambursabile, obligațiunile cele noi de 4 și jum. la sută pe cursul de 95 lei, stipulat în 1895.

Conversiunea datoriei interioare în losuri 3 la sută ce va face după terminarea operațiunilor în conversiunea datoriei exterioare.

Toți cititorii noștri sunt rugați să ceară de la chioșcarii și vânzătorii suplimentul ce însoțește numărul de azi al *Epocii* și care cuprinde în estenso magistrul discurs rostit de d. Take Ionescu asupra proiectului de lege a învățămîntului secundar și superior.

SPECTACOLE

Teatrul Hugo. — Trupa teatrală din Berlin, Lună, 21 Februarie 1898, Hans Hucklebein, farsă în 3 acte de Blumenthal și Kadelburg.

Marți, 22 Februarie 1898 *Renaissance*.

Teatrul Lirie. — Joi 21 Februarie, 1898 se va reprezenta *Clopotul scufundat*, de Gerhard Hauptmanns.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Publicațiune

Domnul «Bobbi G. Petrovici», comerciant din Brăila, a făcut cerere la acest Minister, pentru schimbarea numelui său patronimic de «G. Petrovici» în cel de «Ghenciu» spre a se numi «Bobbi Ghenciu».

Ministerul publică această cerere, conform dispozițiunilor art. 9 din legea asupra numelui, spre știința celor interesați, cari ar voi să facă opozițiune în termenul prevăzut de aliniatul 2 al zisului articol.

AVIS IMPORTANT Pentru Cumpărători de MOBILE

Recomandăm onor. public magazinul nostru bogat asortat cu tot felul de **MOBILE** pentru aranjamente complete, precum: **SALONE, Salonase, Odăi de dormit, Sufrajgerii**, etc.

Vindem mai estin de cît ori-unde, facem și **Inlesniri de Plată**

Rugăm pe onor. cumpărători ca înainte de a cumpăra în altă parte, a visita magazinul nostru din **Calea Victoriei, 30** (întrarea prin pasajul Vilacros), spre a se convingea de condițiunile avantajoase și soliditatea mărfurilor **UEBERALL, STERNBERG & C-ile**

Calea Victoriei, 30

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

J. P. JACOBSEN

ÎN TRE VIAȚĂ ȘI VIS

- NIELS LYHNE -

El se remarcă printr-o mulțumire și o gravitate afabilă, ca din alte vremuri: astfel apucăturile lor contrastă cu semeția stingăce a familiilor cari trătău cu el pe un picior de egalitate. El se exprima în fraze bine alcătuite în lungi perioade armonioase, în care căutarea efectelor retorice era de sigur foarte vădită; dar vorbirea aceasta ședea bine taliei lor impunătoare spătoseniei lor, frunții lor înalte, desulur lor păr buclat, ochilor lor senini, pașnic și zimbitori, nasului lor aquilin, cu o curbă aristocratică. Partea de jos a feței, gura prea largă, buzele prea groase.

Aceste trăsuri ereditare erau îndulcite la tinărul Lyhne, și facultățile intelectuale păreau tot așa de slăbite la dînsul. Nicî probleme înalte, nici senzațiunile de artă nu deșteptaseră curiozitatea sau adorarea în spiritul său; dar se pusese pe studiu cu un zel conștiincios, fără ca să încerce plăcerea, să simtă dezvoltându-se într'însul puteri sau înclinare.

Moșia din Lonborg II devenise proprietate prin moartea de curînd a unchiului său după tată. Intorcîndu-se din tradiționala călătorie în străinătate, își propuse să-și facă mai de preț pămînturile. Blezi erau vecinii săi cel mai de aproape și întreținuseră legături de prietenie cu unchiul său. Le făcu vizită, văzu pe Bartholina și se îndrăgosti de ea.

La rîndul său, ea se îndrăgosti, ceea ce nu este nimic de mirat.

Era în sfîrșit cine-va care a străbătut tîneturi depărtate, care a locuit marele oraș, unde turnurile și virfurile catedralelor se pierd într'un cer senin, în care aerul tremură de bălăngănitul clopotelor, la mugetul orgelor, de sunetul mandolinelor, în vreme ce corgeții strălucite defilează pe largile străzi, în care pe fațada palatelor de marmură, de-asupra porților monumentale, se văd blazoanele mindrelor familii patrițiane; în care evantaurii și voaluri fluturî din înălțimea balcoanelor de piatră. El cunoscuse cîmpurile unde au defilat armatele, ale căror bătaii vestite, mai înconjură încă cu o aureolă glorioasă, aceste nume de sate și de cîmpuri de luptă. El a contemplat în vîile rizătoare turmele care se întorceau la staule, trecînd pe punțile cu arcuri largi; pe coastele încoronate de viață se înalță ruine, și pe d'asupra virfului pădurilor se înalță fumul de la focurile aprinse de țigari.

El spunea ceea-ce a văzut, dar nu cu tonul unui poet: vorbea cu un accent cu totul deosebit, adăvărului

cu o cunoștință adîncă a subiectului, și cum vorbeau Blizit de orașele și parohiile învecinate. Vorbia de pictori, și de poezi, a căror existență ea nu o cunoaștea, și-i arăta portretele lor, și le citea visurile, întovărășia cu ea pe virful colinei, de unde vederea se întinde departe pe apele nemîscate ale națiunii și pe undulațiunile cîmpiet. Dragostea făcu să vibreze în el o coardă poetică.

Tinutul din prejur se umplea de frumusețe; norii luau forma norilor răcitorii zăgăviți în poezii, și arborii parcului se investimtau din nou cu foile cari, gemeau trist, la suflarea vîntului.

Bartholina era fericită, datorită iubirei, fie-care zi nu era de cit o urmare de tablouri și situații poetice. Cînd a-larga înaintea logodnicului ei, în cale, se simțea într-o poezie desăvîrșită; poezie era și în întîlnirile lor și în despărțirile lor; la apusul soarelui ea ședea în picioare în virful colinei spre a-l trimite ultimul semn de adio și acela era de asemenea poetic. În sfîrșit, cînd se închidea în camera ei, cu o bucurie puțin melancolică, pentru a se gîndi liniștită la el și cînd amesteca numele lui cu rugăciunea-i de seară, era și aceasta o poezie.

Ea nu avea dorințe vagi. Emoțiunile sale noui erau de ajuns spre a o fericii; vedea mai bine în ea însăși, de cit cînd era cine-va acolo, căruș să i se încredințeze fără a se teme că nu va fi compromisă.

Fericirea a avut încă de efect, de a o face mai iubită în familia sa. Vedea pe părinții ei înzestrați cu mai multă inteligență și simțire, de cit le atribuisse pînă atunci.

Să serbă cununia. Întîiul an al iubirei lor semăna mult cu perioada logodnei. Dar, cu timpul, Lyhne încerca o molesire. Nu putea să-și ascundă că era ostentiv, de a tot căuta expresiuni noui în iubirea sa și de a-și desfășura aripelile sale în largele ceruri ale ideilor și ale senzațiunilor. Zăbovea să se fixeze asupra unei ramuri, într-o odihnă bine-făcătoare și să-și ascundă capul sub puful bine-făcător al aripei. Nu-și închipuia iubirea ca pe o flăcără fără încetare renăscîndu-se, a cărei lumină fantastică trebus să lumineze cele mai mici incidente ale vieții, să se arate cu totul nemărginit și nou; dar ca un foc liniștit ascuns în cenușe, d'abia încalzînd, răspîndind o dulce lumină care nu merge pînă la obiectele prea depărtate, care apropie și mai mult și fac mai familiar ori-ce lucru apropiat și cunoscut.

El era obosit, sleit, numai putea să îndure atîta poezie; avea nevoie să pue piciorul pe pămîntul aspru pe care trăiește viața obișnuită, ca un peștișor care moare afară din apă de setea undelor mărcitoare. Trebuia ca aceasta să se schimbe.

Bartholina nu mai era necunosătoare de ceea-ce învățau cărțile și viața, știa tot atît de mult ca și el, căci o învățase tot ce era în puterea lui să o n-

vețe. Dar ea cerea tot mai mult. Avea numai o mîngăere că Bartholina era în-sarcinată.

De multă vreme Bartholina o constata cu durere, părerea pe care o avusese despre bărbatul său se schimbăse, el se cobora tot mai mult din ameițitoarele înălțimi la care ea îl ridicase în timpul logodirii. Dar încă nu se îndoaia că el să nu fie ce a ce dînsa numea o «na-tivă poetică»; cu toate acestea era neliniștită.

Cu ardore îndoită ea se aruncă în goană după idealul său, acoperînd pe bărbatul său sub lorentul poeticelor sale închipuirii și entuziasmului său. El răspunde atît la aceasta în cit dînsa se judeca pe sine însăși sentimentala și afectată. Cităva vreme se slăi în sfîrșiri ca să ducă cu sine pe recalitrantul Lyhne: ea nu vrea să crează în ceea ce bănuia. Și, cînd în sfîrșit folosința încercărilor sale o făcu să se 'ndoască de sine însăși și să se întrebe dacă propriul inimă și spiritul său închi-deau cu adevărat comorile pe care crezuse că posedă, îl lăsa, liniștit, se făcu lăcută, rece, meditativă; căută singurătatea spre a-și plînge iluziile pierdute. Vedea bine, că mersese înaintea unei amare desamăgiri, că Lyhne nu se deosebia de oamant foarte ordinar cu cari trăise ea înainte de a-l cunoaște. Iubirea îi împrumutase o aureolă de ideal repede risipită; cu aceasta se înșelase ea.

(Va urma)

Nu cumpărați Mașini sau Unelte Agricole înainte de a vizita

CEL MAI MARE DEPOSIT DE TOT FELUL DE

MAȘINE ȘI UNELTE AGRICOLE

EUGENIU BEHLES

REPRESENTANT GENERAL AL RENUMITEI FABRICI TH. FLÖTHER DIN GERMANIA

București. - Strada Bibescu-Vodă, No. 1 și 3 (In dosul Așezăm. Brîncovenesți). - București

LOCOMOBILE ȘI TREERĂTORI

Din Renumita Fabrică TH. FLÖTHER

Premiate cu MEDALIA DE AUR la concursul de la ȘCOALA DE AGRICULTURĂ de la Herestrau în 1891.

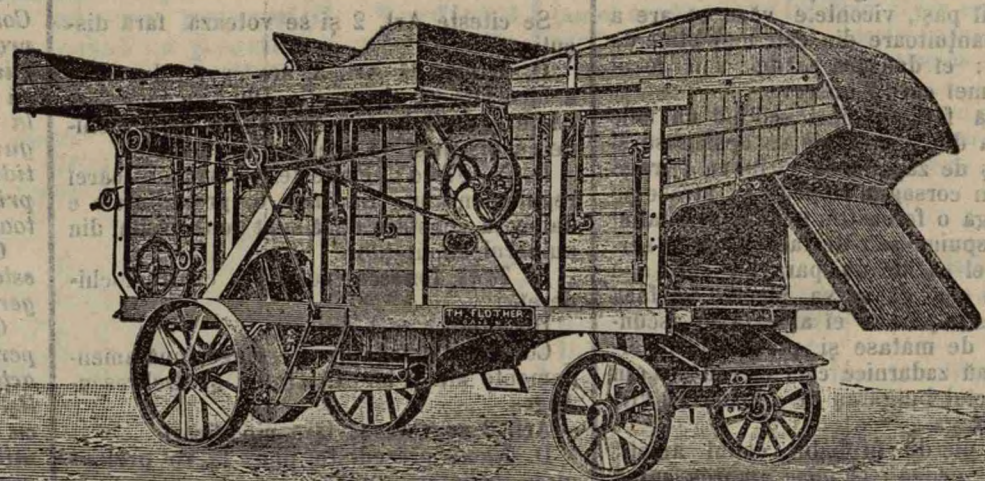
TREERĂTORIA NOUA „Flöther” Model 1898. Patentată

Prevăzută cu **Triplă Curățitoare, Trei Vînturi** ceea-ce nu posedă nici o treerătoare de ori-ce alt sistem existent, și **Tobă pentru bă-tut Porumb** aplicabilă numai la TREERĂTORIA „FLÖTHER” bătînd pe zi 150 pînă la 200 chile mari de porumb, cu saū fără foi.

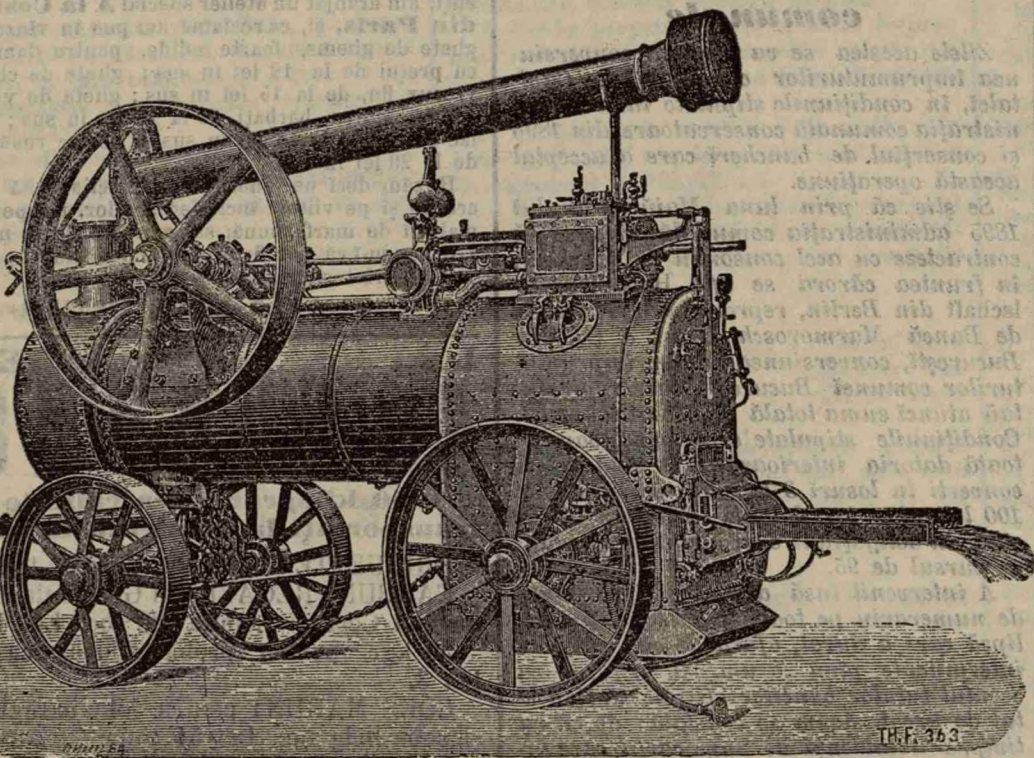
MAȘINELE

„FLÖTHER”

treeră mult, curat, fără de risipă, fără a sparge bobe și fără a înegri grîul la cas de mălură.

TH.F. 528

TH.F. 323

PLUGURI UNIVERSALE ➔ ➔ PLUGURI NORMALE

Cele mai bune și solide, construite numai din oțel

PLUGURI CU SEMĂNĂTOR DE PORUMB Cele mai PRACTICE.

Cu mai multe brăzdare.

Semănători, manuale în lat și în rînduri.

Trioare originale „HEID” în toate mărimile cele mai bune existente.

Vînturători, transportabile cu aparat de scos malura.

Grebbe de fin, - Mașini de tăiat pale și fin.

Grape, flexibile și diagonale, cu două și trei cîmpuri și cu dinți de oțel.

Răriți, Cultivatori, Tăvăluși.

Părți de rezervă. - Mușamale. - Mașine de scărmanat lînă. - Pive de postar. - Motoare cu petrol și cu gaz.

Secerătoare simple „CONTINENTAL” și Cositoare

Secerătoarea „BONNIE”

CU APARAT DE LEGAT SNOPI - CU TAIȘUL LA „DREAPTA”

din renumita fabrică JOHNSTON HARVESTER Comp., Batavia (America). Model 1898. Cele mai ușoare și solide, construite din oțel

Garanție absolută pentru perfecta funcționare și material solid al tuturor mașinelor

Reprezentant general a Renumitei Case SIMON BÜHLER & BAUMANN

Pentru Instalațiuni de MORI perfect Automactice cu Valturi